Հասարակագիտություն
(8-րդ դասարան)

	Թեմա	ժամերը	Ինչ է հանձնարարված	Է	Դասի նպատակը	Չափորոշչային պահանջներ	
	Գլուխ 1. Մարդ եւ հասարակություն (8Ժամ)					Ա մակարդակ	Բ մակարդակ

1	Մարդը եւ նրան շրջապատող բնական ու հասարակական միջավայրը:	1	Դաս 1-2. Հարցեր 1-3	7-21	Վերլուծեն, համեմատեն, ընդհանրացնեն, վերացարկեն և համադրեն հասարակական կյանքի տարբեր ոլորտներին վերաբերող հիմնա- խնդիրներ, իրադարձություններ, երևույթներ և փաստեր	Հասկանա բնության, մարդու և հասարակության փոխկապվածությունը, բացատրի դրանց փոխհարաբերությունները: Ներկայացնի մարդու գործունեության ազդեցությունը բնության վրա:	Վերլուծի մարդ, բնություն և հասարակություն հասկացությունները: Ներկայացնի մարդու և հասարակության փոխներգործությունը ժամանակակից կյանքի օրինակներով: Առաջարկի բնության և հասարակության ներդաշնակության խախտումը կանխող քայլեր:
2	Մարդու պահանջմունքները. նյութական եւ ոչ նյութական պահանջմունքներ	2	Դաս 3, Հարցեր 2-5	22-28	Գնահատեն անձի և հասարակության վերաբերյալ տարբեր տեսակետները և ճիշտ կողմնորոշվեն դրանց հիմնավորվածության հարցում.	Թվարկի մարդու պահանջմունքները, Տարբերի նյութական և ոչ նյութական պահանջմունքները:	Ներկայացնի նյութական և ոչ նյութական պահանջմունքների նշանակությունը իր և հասարակության կյանքում:

3	Հասարակության սոցիալականկազմը. խմբեր, շերտեր, համայնքներ:	3	Դաս 4. Հարցեր 1-4	29-34	Կարողանան տարբեր սկզբնաղբյուրներից տեղեկատվություն ընտրել, վերլուծել, եզրակացություններ անել և համապատասխան հղումներ կատարեն:	Գաղափար ունենա հասարակության սոցիալական կազմի մասին: Տարբերակի հասարակական մեծ և փոքր խմբերն ու շերտերը: Բացատրի համայնք հասկացությունը	Քննարկի և վերլուծի, թե ինչ դեր ունեն և ինչպես են ազդում հասարակական մեծ և փոքր խմբերն ու շերտերը անհատների և նրանց միջև եղած հարաբերությունների վրա:
4	Սոցիալական հարաբերություններ եւ գործընթացներ:	4	Դաս 5 , Հարցեր 4-6	37-43	Աշխատեն թիմերով, համագործակցեն և կարողանան ներկայացնել ստացած գիտելիքը և կատարած աշխատանքը:	Իմանա սոցիալական հարաբերություններ և գործընթացներ, համակեցություն, համագործակցություն, հակամարտություն հասկացությունները:	Ներկայացնի համագործակցությունը և հակամարտությունը որպես հանրային համակեցության բաղադրիչներ:
5	Համակեցություն, համագործակցություն եւ հակամարտություն:	5	Դաս 6, Հարցեր 1-2	44-49	Կարողանան հանրային կյանքի տարբեր ոլորտներում կիրառել հաղորդակցվելու համարժեք ձևեր:	Համակեցություն, համագործակցություն, հակամարտություն հասկացությունները պարզաբանող օրինակներ բերի	Ներկայացնի համագործակցությունը և հակամարտությունը որպես հանրային համակեցության բաղադրիչներ:

6	Մշակույթ:Ինքնություն եւ բազմազանություն (ֆիզիկական,մշակութային, կրոնական եւ այլն):	6	Դաս 7 Հարցեր 2-5	50-55	Հաղորդակցվեն ազգային և համաշխարհային քաղաքակրթական արժեքներին:	Ներկայացնի ազգային մշակույթին իր պատկանելիությունը:	Վերլուծի և մեկնաբանի ինքնություն և մշակույթ հասկացությունների փոխկապվածությունը, այլոց մշակութային ժառանգության՝ սեփականից տարբերվելու և առանձին գոյություն ունենալու, տարբեր ազգերի մշակույթի փոխազդեցության ու համակեցության անհրաժեշտությունը: Հիմնավորի սեփական և այլ մշակույթների նմանությունների ու տարբերությունների բնականոն լինելը:
7	Ընտանիք և Ազգ :	7	Դաս 8 Հարցեր 4-5	56-60	Ըմբռնեն միջանձնային հարաբերություններում հոգեբանական առողջ մթնոլորտի կարևորությունը,՝ նպաստեն դրա ձևավորմանը՝ ընտանիքում, դպրոցում, ընկերական շրջապատում.	Իմանա և բացատրի ընտանիք, ազգ, մշակույթ, ինքնություն հասկացությունները	Հիմնավորի, որ ընտանիքը հասարակության հիմքն է: Մեկնաբանի ընտանիքի և հասարակության բարեկեցության փոխկախվածությունը:

8	Գործնական աշխատանք. Համայնքի սոցիալական քարտեզի կազմում:	8	Դաս 9	61	Կարողանան կապել կյանքը և ուսումնառությունը՝ համայնքային հիմնախնդիրների ուսումնասիրման միջոցով:	Իմանա համայնքի սոցիալական քարտեզը	Կարողանա կազմել իր համայնքի սոցիալական քարտեզը:
	Գլուխ 2. Հիմնարար արժեքներ (9 ժամ)						
9	Գաղափար արժեքների մասին:	1	Դաս 10 Առաջ. 1	62-66	Դրսևորեն ստեղծագործական մտածելակերպ.	Իմանա , թե ինչ է արժեքը:	Տարբերակի նյութական և ոչ նյութական արժեքները:
10	Թեմատիկ գրվոր աշխատանք						

11	Ազատություն հասկացությունը: Ազատության դրսեւորումները եւ սահմանափակումները:Մարդու հիմնարար ազատություններ եւ իրավունքներ:	2	Դաս 11 Հարցեր 2-6, Առաջ 3	67-72	Ըմբռնեն ազատության սահմանափակումների վնասները:	Իմանա, թե ինչ է ազատությունը: Թվարկի մարդու հիմնարար ազատությունները և իրավունքները: Ազատության դրսևորումների օրինակներ բերի	Տարբերակի ազատության դրսևորումները և սահմանափակումները: Նկարագրի մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների սահմանափակման դեպքեր և վերլուծի դրանք:

12	Իրավունք եւ պատասխանատվություն	3	Դաս 12-13 Հարցեր 4-5 Առաջ. 1.2	73-80	Տարբերակեն իրավունքի հետ առնչվող խնդիրները, հասկանան դրանց իրավական ու ոչ իրավական լուծումների տարբերությունը, յուրացնեն ու գնահատեն օրենքների և օրինականության նշանակությունը, իրավագիտակից, օրինապաշտ և ակտիվ քաղաքացիներ դառնալու համար.	Ներկայացնի իրավունքի հետ առնչվող խնդիրները:	Տարբերակի իրավական ու ոչ իրավական լուծումների տարբերությունը:
13	Արդարություն: Արդարության բարոյական կողմերը: Արդարության իրավական կողմերը	3	Դաս 14 Հարցեր 7-8, Առաջ 1.2	86-91	Յուրացնեն ու գնահատեն արդարության դրական կողմերը:	Բացատրի արդարություն հասկացությունը: Տարբերի արդարության բարոյական և իրավական կողմերը:	Հիմնավորի արդարության կարևորությունը ժողովրդավարական հասարակության մեջ:

14	Արդարության արտահայտման ձեւերը (բաշխման, ուղղման, ընթացակարգի):	4	Դաս 15 Հարցեր 2-6,	92-97	Տարբերակեն արդարության արտահայտման ձևերը:	Ներկայացնի տարբեր բնագավառներում արդարության արտահայտման ձևերը և վերլուծի դրանք	Ունենա հմտություններ կյանքի տարբեր իրավիճակներում արդարությունը պաշտպա-նելու և արժանապատվորեն հանդես գալու համար:

15	Հավասարություն: Սոցիալական հավասարություն: Իրավահավասարություն:	5	Դաս 16 Առաջ. 1	100-103	Իմանան իրավահավասարության և սոցիալական հավասարության մասին:	Իմանա հավասարություն հասկացությունը: Ներկայացնի հավասարության դրսևորում- ները (սոցիալական հավասարություն, իրավահավասարություն և այլն) և խմբավորի դրանք:	Համեմատի սոցիալական հավասարությունն ու իրավահավասարությունը, բացահայտի սոցիալական հավասարության ու իրավահավասարության դրսևորումները հասարակական կյանքի տարբեր ոլորտներում:
16	Կրկնություն	1					
17	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք	1					

					II կիսամյակ		

18	Պատասխանատվություն եւ հանդուրժողականություն: Պատասխանատվության արժեքն ու անհրաժեշտությունը:	6	Դաս 17 Առաջ. 1		Քննարկեն հանդուրժողականություն հասկացությունը, անհանդուրժողականության դրսևորումները: Արտահայտեն իրենց դիրքորոշումն այս կամ այն երևույթը հանդուրժելու կամ չհանդուրժելու վերաբերյալ:	Իմանա, թե ինչ է պատասխանատվությունը և ինչու է այն անհրաժեշտ: Տարբերի պատասխանատվություն ստանձնելու առավելություններն ու դժվարությունները: Ներկայացնի իրավունքի, պատասխանատվության և հանդուրժողականության կապը:	Ձևավորի և դրսևորի պատասխանատվու-թյան զգացում սեփական գործողությունների հանդեպ: Մեկնաբանի իր որոշումների կայացման նկատմամբ պատասխանատու վերաբեր- մունքի անհրաժեշտությունը: Կշռադատի պատասխանատվություն ստանձնելու դրական և թվացյալ բացասական հետևանքները: Կարողանա ներկայացնել քվեարկությունը որպես իրավունք, պահանջ և պատասխանատվություն:

19	Հանդուրժողականության սկզբունքներ:	8	Դաս 17 Առաջ. 2	105-108	Առաջնորդվեն հանդուրժողականության սկզբունքներով.	Թվարկի պատասխանատվության սկզբունները:	Զնավորի և դրսևորի հանդուրժողականության դրական կողմերը
20	Գործնական աշխատանք. Քվեարկությունը որպես իրավունք, պահանջ եւ պատասխանատվություն	9	Դաս 18	109-113			
	Գլուխ 3. Իշխանություն (9ժամ)						
21	Ինչ է իշխանությունը:	1	Դաս 19 Հարցեր 2-6 Առաջ 2	114-118	Եզրակացություններ անեն իշխանության և հնազանդության մասին:	Իմանա, թե ինչ է իշխանությունը, դրա անհրաժեշտությունը, և որոնք են իշխանության Աղբյուրները:	Մեկնաբանի իշխանության ճյուղերի տարանջատման սկզբունքի հիմնարար նշանակությունը ժողովրդավարական հասարակությունում:
22	Իշխանության գործառույթները (միավորել, կամակերպել, կառավարել):	2	Դաս 20 Առաջ. 1	121-124	Տարբերակեն իշխանության գործառույթները:	Իմանա և բացատրի պետական իշխանության ձևավորման սկզբունքները, իշխանության ճյուղերի (օրենսդիր, գործադիր, դատական) գործառույթները:	Վերլուծի իշխանության գործառույթները (միավորել, կազմակերպել,կառավարել) :

23	Առաջնորդություն եւ հեղինակություն:	3	Դաս 21 Հարցեր 1-4	128-133	Տարբերակեն առաջնորդությունը հեղինակությունից:	Ներկայացնի պետական իշխանության ձևավորման և գործունեության ազդեցությունը անհատի վրա:	Ներկայացնի առաջնորդություն և հեղինակություն հասկացությունների փոխկապվածությունը, հեղինակության անհրաժեշտությունը առաջնորդի ընտրության և առաջնորդության իրագործման համար:
24	Ուժ եւ իշխանություն: Իշխանության անհրաժեշտությունը, նպատակները:	4	Դաս 19-20 Հարցեր 2-5	114-118	Վերլուծեն «ուժ» և «իշխանություն» հասկացությունները, համեմատեն դրանք, և պատկերացնեն ուժի եւ իշխանության գործադրման տարբերությունները:	Իմանա ուժի և իշխանության անհրաժեշտությունը:	Վերլուծի ուժի և իշխանության, իրավունքի և պատասխանատվության փոխկապվածու- թյունը: Կարողանա ներկայացնել և խմբային քննար- կումներում պաշտպանել հանրային հետա- քրքրություն ներկայացնող (համայնքային, դպրոցական և այլն) որևէ նախագիծ:
25	Իշխանություն եւ պետություն	5	Դաս 22 Հարցեր 3-6	137-140	Ուսումնասիրեն պետություն հասկացությունը, անրադառնան պետական իշխանության գաղափարին:	Ներկայացնի իշխանություն եւ պետություն անհրաժեշտությունը:	Մեկնաբանի պետության գործառույթները:

26	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք	1					
27	Ժողովրդավարական իշխանություն: Իշխանության տարանջատում:	6	Դաս 23-24 Հարցեր 1-2	142-148	Ունենան գործուն քաղաքացիական դիրքորոշում և գործնականում կիրառել ժողովրդավարության սկզբունքները:	Բացատրի ժողովրդավարական իշխանություն հասկացությունը:	Վերլուծի ժողովրդավարական իշխանություն բառակապակցությունը: Կատարի իշխանության տարանջատում:
28	Կոռուպցիա և Թրաֆիկինգ: իշխանության չարաշահում:	7	Դաս 25-26 Առաջ 1-3	149-152	Յուրացնեն ու գնահատեն կոռուպցիայի դեմ պայքարի պետական միջոցառումները:	Իմանա կոռուպցիա հասկացությունը: Ներկայացնի կոռուպցիայի պատճառները և ձևերը, թրաֆիքինգ հասկացությունը	Հասարակական կյանքի տարբեր ոլորտ- ներում կոռուպցիայի դեպքեր նկարագրի և հիմնավորի դրանց բացասական ազդե-ցությունը տվյալ ոլորտի զարգացման վրա:
29	Իշխանության մարմինների գործունեության թափանցիկություն եւ վերահսկողություն:	8	Դաս 25-26	155-156	Ուսումնասիրեն իշխանության մարմինների գործունեության թափանցիկությունը:	Հիմնավորի իշխանության մարմինների գործունեության թափանցիկության ապահովման և դրա նկատմամբ վերահսկողության անհրաժեշտությունը:	Վերլուծի կոռուպցիայի և թրաֆիքինգի առնչությունները հասարակական կյանքի տարբեր ոլորտներում: Կարողանա ուսումնասիրել և գնահատել իշխանության որևէ մարմնի, հաստատության գործունեություն:

30	Գործնական աշխատանք. Իշխանության ներկայացուցչի գործունեության ուսումնասիրում եւ գնահատում:	9	Դաս 27	156-157			
31	Կրկնություն	1					
32	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք	1					
33	Ամփոփում	1					
34	Ամփոփում	1					